Dinsdag 5 September 1944

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

61ste Jaargang No. 4300

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Grote geheimzinnigheid omtrent geallieerde opmars.

Naar Rotterdam? Naar de Rijn?

Alweer 30 Japanse schepen vernield of gehavend.

GERBRANDY KONDIGT DE BEVRIJDING AAN.

Minister President Pieter Sj. Gerbrandy heeft Maandagavond verklaard, dat de Geallieerde legers over de Nederlandse grens zijn getrokken [het officiële communiqué zeide vanmorgen geen bevestiging te hebben. — Redactie]. Het was via Radio-Oranje, dat de Minister bekend maakte, dat de Geallieerde legers Nederland binnenkwamen.

Hij zeide: „Landgenoten, nu de Geallieerde legers in hun onweerstaanbare opmars de Nederlandse grens zijn overgetrokken, wil ik hen in uw aller naam welkom heten."

De Minister-President verklaarde nog: „Zelden zijn mensen met zo'n ongeduld verwacht. Gij zult hun de ontvangst geven, die zij verdienen als soldaten voor de vrijheid en als vernietigers van de verschrikkelijkste tyrannie, die de wereld ooit heeft gekend. Zij hebben met hun Russische kameraden recht op onze eeuwige erkentelijkheid. Het uur van de bevrijding is geslagen. Spoedig zal ook het ogenblik aanbreken, dat onze beminde Koningin zal terugkeren temidden van u om te regeren in rechtvaardigheid en vrede. Onze innige dankgebeden stijgen op tot God.

Daar zal overal vreugde heersen, hoewel er slechts weinigen zullen zijn voor wie die vreugde niet gemengd is met gevoelens van leed, omdat zij zoveel, dat zij lief hadden, verloren hebben. Om de vrijheid te winnen, die ons nu gegeven wordt, hebben velen hun leven opgeofferd en veel leed is er om geleden. Alles is nog niet voorbij. Toch mogen wij een uiterste inspanning vragen van degenen, die reeds zoveel hebben gedaan.

De Geallieerde Opperbevelhebber heeft gisteren reeds gezegd, dat iedereen voorzichtig dient te zijn en dat ieders taak later zal bekend gemaakt worden. De ondergrondse beweging wordt nu een groot georganiseerd lichaam onder eigen bevel en de leden ervan vallen onder de bescherming van de internationale wetten.

Landgenoten, dit zijn grote dagen in onze geschiedenis: het zal van ons allen afhankelijk zijn, mannen zowel als vrouwen, hoe onze nakomelingen ons zullen beoordelen.

Zware verantwoordelijkheden rusten op ons, opdat deze bevrijdingsdagen de waardige bekroning zullen worden van de strijd, die vier jaren heeft geduurd en die door de besten van ons volk gestreden is.

Blijft ordelijk en vol tucht. Handelt naar de bevelen van de leiders der vroegere ondergrondse beweging, die nu openlijk een vaderlandse beweging is geworden. Wat nu geschiedt, zal voor lange tijd zijn stempel drukken op ons volk. Ik vraag van iedereen toewijding om het uiterste te doen en ordelijk te blijven. Nederland herrijst. Moge het weer groot worden!" (Aneta).

BOODSCHAP AAN ROTTERDAM.

Generaal Dwight Eisenhower heeft Maandagavond aan de bevolking van Rotterdam opgedragen om de havenwerken, de spoorwegen en andere installaties te beschermen.

Radio-Oranje verklaarde: Alles moet in het werk worden gesteld om de installaties te beschermen, zodat zij onmiddellijk bevrijd kunnen worden, wanneer de Geallieerden Rotterdam bevrijden.

Later heeft Radio-Oranje de Rotterdammers gewaarschuwd om de boodschap van het Geallieerde Opperbevel niet op te vatten als een oproep tot algemeen of gewapend verzet. De oproep van Eisenhower is gericht tot de bevolking in haar geheel en tot enkele groepen in het biezonder, welke met een speciale taak zijn belast.

De manier, waarop de opdracht het beste kan uitgevoerd worden, moet vastgesteld worden in overleg met de leiders der plaatselijke verzetbewegingen (Aneta).

Omtrent de boodschap van Generaal Eisenhower aan de Rotterdammers vernemen wij nog, dat hij verklaarde:

„Dit is een belangrijke boodschap aan u allen. Het Opperbevel vraagt het personeel van havenwerken en spoorwegen om in de nabijheid te blijven van de werkplaatsen. De eigenaars en arbeiders van de fabrieken in de fabrieken en de havenarbeiders in de haven.

Gevraagd werd ook de plaatsen te noteren, waar mijnen gelegd zijn in de haven. Gewaarschuwd werd aan geen schakelborden te komen, daar de vijand deze waarschijnlijk verbonden heeft met mijnen en voorzichtig te zijn voor mijnen met vertraagde werking, die mogelijk in de dokken zijn aangebracht. Men moet oppassen met het openen van deuren en vensters van gebouwen in de buurt van de haven. Plaatsen, waarvan men vermoedt, dat zij door den vijand ondermijnd zijn, moeten onmiddellijk bekend gemaakt worden aan de eerste binnenkomende Geallieerde eenheden" (Aneta).

DE PRINS SPREEKT.

Prins Bernhard heeft in zijn hoedanigheid als bevelhebber van de binnenlandse strijdkrachten van Nederland voor Radio-Oranje aan de officieren, onderofficieren en manschappen van het Nederlandse leger en van de Nederlandse vloot, die nu nog in Nederland zijn bevel gegeven hun uniformen, voor zover zij deze nog bezitten, verborgen te houden. Het ogenblik, dat zij deze uniformen weer aan kunnen doen, zal later worden bekend gemaakt.

GEREED VOOR DE TOCHT.

Uit Londen wordt bericht, dat de plannen gereed gemaakt worden voor een spoedige terugkeer van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina naar 's Gravenhage na de bevrijding van Nederland.

Prinses Juliana zal eerst naar Engeland komen, vooraleer naar Nederland weer te keren. Men weet niet op welke datum de Prinses vertrekt, maar men weet, dat Zij met spanning naar de dag uitziet om naar het vaderland weer te keren.

Het Nederlandse Militair Gezag is gereed om Londen zo spoedig mogelijk te verlaten. In Nederlandse regeringskringen te Londen heerste grote opwinding toen bekend werd, dat de Geallieerden op Nederlands grondgebied aangekomen waren.

DAAR GAAN DE NAZIES!

De Duitse radio zond Maandag in het Nederlands het Duitse legercommuniqué uit, toen een „geest" stem doorbrak, die telkens herhaalde: „De Duitse troepen verlaten Nederland. Er is niets meer aan te doen. Het is nu te laat!" (Aneta).

Tot onze grote spijt had er bij het ter perse gaan van dit nummer een ongeluk plaats waardoor pagina 2 en 3 geheel vernietigd werd.

GERBRANDY TOT CHURCHILL.

Minister President Pieter Sj. Gerbrandy zond het volgende telegram aan Churchill ter gelegenheid van de vijfde verjaring van de Britse oorlogsverklaring o.a.: „Gij vertolktet en versterktet de Britse geest. Gij hebt uw land van de bittere uren van 1940 geleid naar de schitterende dagen van nu."

DE KOMENDE DAGEN.

door

JAMES LONG.

De volgende dagen — misschien uren — zullen het antwoord beginnen te geven op de grote vraag met betrekking tot de laatste phase van de oorlog: of het Duitse leger thans op Duits grondgebied zal vechten.

De Wehrmacht moet nu of nooit stand houden in de Siegfried-linie in het Westen en aan de Poolse grens in het Oosten. Er zijn velen, die sinds lang beweerd hebben, dat de grootste kracht van het Duitse leger het vertrouwen is dat het geniet van het Duitse volk. Onlangs nog waarschuwde de President van Tsjechoslowakije, Dr. Eduard Benesj, dat Hitler en zijn bende zich nooit zullen overgeven en zelfs bij het breken van de Duitse verdediging de nazies zo lang mogelijk zullen vechten.

Duitsland is ook in de unieke positie als een land aan de rand van de ondergang om te beslissen welke van zijn vijanden de genadeslag zal toebrengen. Dat zou kunnen indien de Duitsers de Russische opmars tot staan brengen of belangrijk vertragen ten koste van een ernstige verzwakking van hun Westelijk front. Want het is duidelijk, dat de Duitsers niet kunnen hopen hun Duitse Vesting te houden tegen de aanvallen uit het Oosten, Westen en Zuiden. Zelfs nu hun Westelijk front lekt als een verroeste zeef houden de Duitsers nog verreweg hun grootste strijdmacht in het Oosten. Volgens de laatste schattingen houden de Duisers hun Pools-Tsjechisch front met 165 divisies, hoewel niet gezegd kan worden van welke sterkte. Aan het Duitse Westelijk front — van Zwitserland tot de Noordzee — hebben de Duitsers blijkbaar minder dan 30 divisies; dit is niet zoveel als zij eens tegelijk in de slag van Normandië wierpen. De defensieve macht neemt telkens toe, wanneer een der vazallanden zich losmaakt van Duitsland, zoals nu weer in het geval van Finland en de troepen worden teruggetrokken. Eisenhower zeide de vorige week, dat de Duitsers waarschijnlijk hun troepen zullen terugtrekken uit Denemarken en Noorwegen om hun eigen land te versterken, indien de strijd zou worden gebracht binnen België en Nederland (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 4.9).

AANSPORING VAN HET DUITSE VOLK.

Wade Werner seint uit Londen:

De Duitse pers en radio doen een laatste wanhopige poging om de Duitsers aan te sporen tot een strijd in elke straat om het vaderland te sparen voor de vernedering van een invasie door de Britten, Russen en Noordamerikanen.

Tegelijk zeiden berichten uit onzijdige bronnen, dat enkele vooraanstaande nazies reeds uit het land vluchten. Lissabon meldde de aankomst in Barcelona van een geheimzinnig Duits vliegtuig. De mannelijke passagiers ervan bleven in Spanje en de vrouwen gingen naar Portugal. Het bericht noemde de namen Armman en Trefoger. Een Max Anman en Treroger. Een Max der van de nazie-partij en verwierf grote rijkdommen als uitgever van nazieboeken. Hij staat bekend als een van Hitlers nauwste medewerkers en vertrouwde raadgever in geldzaken.

Er is ook een directeur met de naam Trefoger in het grote industrie-concern van Goering. Geallieerde kringen zeiden officieel niets te weten omtrent deze berichten. In Duitsland is de toon van de pers en radio bijna waanzinnig.

„Der Angriff", het blad van Goebbels, leidde de parade met een oproep tot een volksoorlog ter verdediging van het Duitse grondgebied. In een artikel van de hand van Helmut Sundermann, Perschef van het Reich, werd beloofd, dat de invallers van Duitsland slechts dood, vernieling en haat op hun pad zullen vinden.

De gehele mobilisatie ter verdediging van het Reich breidde zich uit tot 14-jarige jongens en dichters. Met uitzondering van 20 Duitse beroeps-dichters kregen alle dichters de opdracht een aanvang te maken met het maken van wapenen. (Londen, (AP) 4.9).

Het nieuws van vandaag

Dezer dagen doe men goed niet alle geruchten direct te geloven. Hoewel de Geallieerde opmars in West-Europa ongetwijfeld snel gaat is het beter om officiële bekendmakingen van het Geallieerde Hoofdkwartier af te wachten alvorens men de bloemetjes buiten gaat zetten. De voorbarige bekendmaking omtrent de bevrijding van Parijs zij ons hierin een les. Want als men in een overwinningsroes is kan men de gekste dingen doen. Een nieuw bewijs hiervan is, dat de radio van het bevrijde Brussel hedenmorgen de...... capitulatie van Duitsland moest ontkennen.

Hoewel Premier Pieter Sjoerd Gerbrandy mededeelde, dat de grens van Nederland overschreden werd, heeft het Hoofdkwartier van Eisenhower dit nog steeds niet bevestigd. Het is echter duidelijk, dat het Hoofdkwartier opzettelijk de Duitsers in het duister houdt ten aanzien der Geallieerde vorderingen. Er zijn onbevestigde berichten volgens welke Breda reeds genomen is en de Britten oprukken naar Rotterdam. Andere, eveneens onbevestigde berichten, willen dat de Rijn bereikt is door Patton en men al in de Siegfriedlinie port.

Officieel is, dat Brussel, Antwerpen, Leuven en Mechelen bevrijd zijn en dat een groep Duitsers in het gebied van Bergen werd opgeruimd; hierbij werden 900 Duitsers gevangen genomen en 40 tanks alsook 1500 motorvoertuigen buitgemaakt of vernield. Omtrent de verovering van Gent bestaat nog geen zekerheid.

In Zuid-Frankrijk is het aantal krijgsgevangenen reeds gestegen tot 65.000 nadat de Franse troepen er nog 2400 namen. De Fransen hebben de buitenwijken van Mâcon op ongeveer 60 kilometer ten Noorden van Lyon bereikt en de Noordamerikanen trokken door Montrevel op 67 kilometer ten Noord-Oosten van Lyon.

In Italië staat het achtste leger op ongeveer 10 kilometer van de havenstad Rimini aan de kust van de Adriatische Zee. Men is al door de Gotische linie heen in deze sector. Britse oorlogsschepen steunen de opmars langs de kust.

De Russen hebben in hun opmars in Transylvanië de stad Brasov veroverd. Bovendien werden in Roemenië en Transylvanië nog 150 andere plaatsen ingenomen. In Polen zijn de Russen bezig met een nieuwe opmars tussen Warszawa en de grens van Oost-Pruisen waarbij zij talrijke plaatsen namen.

In de Stille Oceaan hebben de Geallieerden weer een dertigtal Japanse schepen vernield of beschadigd in vloot- en luchtaanvallen van de Koerilen tot Celebes.

GESLAAGDE BOMBARDEMENTEN OP JAPANSE BASES.

Talrijke schepen vernietigd.

Admiraal Chester W. Nimitz maakte bekend, dat 13 Japanse schepen tot zinken gebracht werden tijdens drie dagen van luchtbombardementen en twee dagen van beschieting door de vloot op vijandelijke bases in de Bonin- en Vulkaan-eilanden ten Zuiden van Japan. Bovendien werden 4 schepen vermoedelijk tot zinken gebracht en 3 schepen en een sampan beschadigd. 85 Japanse vliegtuigen werden vernield of beschadigd. De aanvallen begonnen op 30 Augustus op de eilanden Tsjitsji en Haha in de Bonin-groep op ongeveer 1000 kilometer ten Zuiden van Tokio en Iwo in de Vulkaan-groep. Het eiland Iwo ligt op 1200 kilometer ten Zuiden van Tokio. Het bombardement duurde voort op 31 Augustus en de luchtactie tot 1 September. Bovendien meldde Nimitz, dat vliegdekschepen, kruisers en torpedojagers het eiland Wake Zondag onderwierpen aan luchtbombardementen en beschietingen. Andere vliegtuigen troffen Rota en Maug in de Marianen, Paramusjiro in de Noordelijke Koerilen, Truk en Ponape in de Carolinen, Nauru ten Westen van de Glbert-eilanden en de atollen van Mili, Wotje en Maloelap in de Marshall-groep.

5 Noordamerikaanse vliegtuigen en 4 manschappen gingen verloren in aanvallen op de Vulkaan- en Bonin-eilanden, aldus zeide het communiqué.

Bij een afzonderlijke aanval op 2 September op het eiland Iwo werden 3 Liberator bommenwerpers beschadigd door het afweervuur. 3 Andere werden te Nauru beschadigd door het vuur van de grond. (Pearl Harbor.

12 SCHEPEN TOT ZINKEN GEBRACHT.

General MacArthur maakte bekend, dat 12 Japanse schepen tot zinken gebracht of beschadigd werden bij Mindanao bij een grote luchtaanval op Zondag.

Het Noordamerikaans Catalina-vliegtuig bracht 3 schepen zeker tot zinken en nog 3 andere vermoedelijk uit een convooi van 8 schepen in de Golf van Davao. Noordamerikaanse zware bommenwerpers wierpen in een vergezellende actie 140 ton springstoffen op het eiland Celebes (N.O.I.) waarbij 3 vijandelijke schepen tot zinken gebracht werden. (Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, (AP) 4.9).

GENERAAL BOR GEEFT DE STRIJD OP.

In Londen wordt gemeld, dat de Poolse patriotten, die een maand lang in Warszawa tegen de Duitsers vochten, de strijd hebben opgegeven en de hoofdstad hebben ontruimd wegens gebrek aan voedsel en wapenen. Men kon het bericht evenwel niet officieel bevestigen

Het DNB beweerde, dat „tienduizenden rebellen" in Warszawa werden gevangen genomen (Londen, (AP) 4.9).

AANBEVELING VAN ROOSEVELT.

President Roosevelt heeft in een brief aan het Noordamerikaanse Huis van Afgevaardigden er op aangedrongen de wet door te voeren waardoor aan Puerto Rico een grotere mate van zelfbestuur gegeven wordt. De aanbeveling omvatte het recht voor de Puertorikijnen om zelf een Gouverneur te kiezen (Wasnington, (AP) 4.9).

V. . .— WEST-END
DINSDAG: 7 en 9 p.m.
De ontroerende Mexikaansche film
„REGALO DE REYES"
Sara Garcia—David Silva—Miguel Angel Ferriz.
Het zijn sterke beenen. die de wereld kunnen dragen. Wij zien thans dit spreekwoord bewaarheid op het doek.
f. 1.25—f. 0.75. Geen kinderen beneden 12.

Gepakt en Gezakt.

Het bericht, dat Hare Majesteit de Koningin gepakt en gezakt gereed staat voor de zegetocht naar den Haag, is het meest ontroerende bericht, dat wij in onze journalistieke loopbaan hebben gemeld. Gisteravond kwam een bericht van de overschrijding van Nederlands grenzen binnen in een redevoering van Gerbrandy, die elders in ons blad staat. Des middags, toen de vlaggen uitgestoken werden, was er nog niets officieels bekend en zelfs vanmorgen seinde het geallieerde hoofdkwartier — zie hiernevens — „dat het geen officiele bevestiging heeft van de overschrijding van de Nederlandse grens".

Onwillekeurig denkt men aan Parijs, welks bevrijding indertijd ook door de Fransen voorbarig werd bekend gemaakt en aan Cherbourg, dat men hier op Curaçao viermaal heeft laten vallen. Maar bestaat er dus op het ogenblik, dat wij dit schrijven nog immer twijfel over de overschrijding onzer grenzen, zekerheid is er omtrent de Koningin. Nimmer zijn wij zo diep getroffen Is door de simpele mededeling omtrent die sterke Landsmoeder, die thans, hoewel Haar land nog krijgstoneel is, al gereed staat terug te keren naar de residentie, die Zij, zoals bekend, in 1940 slechts tegen eigen overtuiging in op raad van Haar adviseurs heeft verlaten. Meer dan vier jaren is Zij het symbool onzer kracht geweest, de geschutstoren van ons geestelijk verzet. Was er critiek op de schatkistmelkers en D-autoprofiteurs, wist men vaak om de tuin geleid te worden door lieden die eigen belang belang stelden in de plaats van het offer dat zij van anderen vroegen, wist men hoe zeer men elkander baantjes en meer toespeelde, de redevoeringen van Har Majesteit waren de bron onzer sterkte. Dat wij thans aan de avond voor onze overwinning staan hebben wij uitsluitend en alleen te danken aan Haar, die bij de gratie Gods Koningin der Nederlanden is en thans als eerste van ons allen gereed is het lot van Haar volk te gaan delen.

Op D-dag plus 91 werd ons de invasie der bevrijding gemeld. Reeds wapperden de vlaggen te Willemstad voor de bevrijding van België, toen de naam Breda — op Curaçao zo overbekend door de Zusters van het St. Elisabethsgasthuis — een klank kreeg, zoals deze stad niet gehad heeft sedert Prins Maurits haar bij verrassing door het turfschip van Adriaan Janszoon van Bergen in 1590 innam. Tilburg, officieus ook al in het nieuws gemeld, heeft zijn goede naam op Curaçao door de populaire Fraters. Andere namen zullen volgen.

Hoe blijde zullen onze landgenoten zijn in Europa! Hoe blijde was men gisteren al hier, toen zeven personen al bij de Landsradio zijn geweest om te vragen of er al telegrammen voor Nederland werden aangenomen.

Hoe blijde zijn wij allen, op die kleine groep landverraders na en die andere groep, groter helaas, die materieel en geestelijk van de oorlog en de daarmede samenhangende omstandigheden hebben geprofiteerd, en die straks hiervoor gestraft zullen worden. Niet door een Bijltjesdag der barbaren, maar naar de rechtsregelen van de Nederlandse staat.

Hoe blijde zijn wij allen, dat de herovering van ons land zo snel blijkt te gaan, dat weinig of niets vernield is tot nu toe. Misschien valt de honger straks nog mede, zoals 'Time' van Par schreef, dat elkeen er wel gevoed was.

Veel propaganda zal thans ontbolsterd worden, nu wij ook hier weer in contact zullen kunnen treden met Nederland zonder een verouderde overheid als voogdes.

Sedert de eerste dag van onze oorlog is dagelijks in alle kerken van ons Vicariaat gebeden tot „God, die de oorlogen vernietigt en de bestrijders van wie op U hopen door de macht van Uw verdediging verdrijft...". Maar ook is gebeden dat „de rust des vredes als een middel tot onze verbetering mogen gebruiken".

Het eerste deel van ons gebed wordt thans verhoogd. Aan ons is het tweede en derde deel ervan in vervulling te doen gaan, wanneer wij straks Hare Majesteit de Koningin volgen op Haar weg naar het Moederland, dat naar Háár woord het „verjongde Nederland" zal zijn, hetgeen in pijnlijke tegenstelling is met bepaalde besluiten der regering, waardoor de politieke baantjesjagers van weleer al terstond weer in het zadel komen.

Het is zoals ons dezer dagen uit New York geschreven werd, dat de enige buiten Nederland zijnde Nederlander, die de tijd verstaat Mr. Steenberghe is.

Dezelfde briefschrijver, die o.a. alle op Curaçao werkzame sollicitanten naar baantjes elders opsomt (één zelfs voor het gezantschap ten Vaticane), zegt: hij is de enige boven middelmatige die beseft, dat 'Nederland' verouderd is met zijn regentenmentaliteit en in zijn isolatie. Na de bevrijding zullen velen hier en elders op hun neus kijken."

Hare Majesteit staat gezakt en gepakt. Wij volgen Haar op de voet. In Haar wordt ons land verjongd. Wij allen zullen Haar helpen, omdat in deze jaren der verdrukking temidden van alle ellende Zij het anker onzer hoop is geweest, waarmede God ons heeft willen redden.

„VLIEGENDE BOMMEN ZIJN NIET ZO AKELIG".

Uit de brief van een in het hartje van Londen wonenden Engelsman citeren wij:

„...... voor de vierde maal zijn thans alle ramen uit ons huis geslagen [tijdens de Blitz van 1940 ging het gehele huis al een keer tegen de grond — Red.] als gevolg van een bominslag in de buurt. Misschien mag ik er echter bij voegen, dat volgens mijn idee de nieuwe vliegende bommen niet zo akelig zijn als de luchtaanvallen van 1940 en 1941. In de eerste plaatsen maken ze lang niet zo'n lawaai, waarbij nog komt, dat het luchtafweer geschut niet gaat werken boven Londen. Je kunt ze aan horen komen en wanneer ze ontploft zijn weet je alwaar, dat die vliegende bom je geen kwaad meer zal doen."

ULTIMATUM AAN LE HAVRE.

De Britten die de grote havenstad Le Havre belegeren, hebben een ultimatum aan den Duitsen commandant gezonden om de overgave van zijn troepen te eisen. Het aantal Duitsers dat Le Havre verdedigt wordt geschat op 5000. Hiertoe behoren het administratief personeel, het personeel van de basis en de matrozen, afgezien van de soldaten (Met het Canadese 1e leger in Frankrijk, (AP) 4.9).

Nederlands - Belgisch financieel accoord.

De heer C. Gutt. Minister van Financiën, hield enige tijd geleden voor de microfoon van de Belgische Nationale Radio-Omroep de volgende redevoering uitgesproken:

Sedert wij u kennis gaven van het sluiten van het Nederlands-Belgisch financieel accoord, ontvingen wij hierover uit België tal van berichten en mededelingen. Wij hebben ook meer algemene inlichtingen ontvangen over de ideeën die op economisch gebied in België overheersend zijn.

Daaruit blijkt wel dat iedereen tot het besluit is gekomen dat de economische atmosfeer van vóór de oorlog onverdraaglijk werd, met haar tarievenstrijd, haar contingenteringen, haar deviezen-beperkingen en haar clear-i. g. zo dierbaar aan Dr. Schacht — dien „braven Duitser" die als bij toeval terug op het tapijt zal komen de dag dat Hitlers regime ineenstort. Ik zeg: dien „braven Duitser" tussen aanhalingstekens, wel te verstaan. En daarom denken nu velen - - want men gelooft wat men wenst — dat wij van nu af met grote schreden de weg inslaan naar ruime internationale overeenkomsten, die van kracht zullen zijn zodra de oorlog geëindigd is, die zullen voorkomen dat een dergelijke toestand als deze van de jongste tien jaar opnieuw in het leven zou worden geroepen en die de internationale handel tot grote bloei zullen brengen.

Moge de hemel hen verhoren! Ik hoef er niet bij te voegen dat België zich reeds op voorhand aansluit bij dergelijke plannen, want wie wenst er vuriger vrede, wie heeft er meer belang bij de vrede en wie heeft de vrede meer nodig om te leven dan België?

Nochtans, wat het Nederlands-Belgisch accoord betreft worden er, ondanks een meerderheid van gunstige opinies, zekere bezwaren aangebracht. Eigenaardig genoeg komen ze juist vanwege hen die voor de naaste toekomst vast rekenen op een groot internationaal accoord.

Ik laat hier natuurlijk buiten bespreking, de critiek die geïnspireerd wordt door het één of ander particulier belang: de Regering moet in haar werk geleid worden door het algemeen belang. Niemand zou zich een overeenkomst kunnen indenken die voor Nederland slechts voordelen en voor België slechts nadelen zou medebrengen — of andersom. Wat de Regering moet onderzoeken en onderzocht heeft, is of de Belgische belangen in hun geheel, door het accoord, op voordelen mogen rekenen die groter zijn dan de nadelen die sommigen er door kunnen ondervinden.

Maar nu wil ik het biezonderste bezwaar onder ogen zien, of liever, de biezonderste vrees. Het ziet er naar uit alsof men bang is dat zulke overeenkomst met zijn tweeën ons zou beletten tot een meer algemeen accoord toe te treden, of dat wij het sluiten van zulk accoord zouden vertragen.

Dat is volstrekt verkeerd. De text zelf van het Nederlands-Belgisch accoord voorziet een soortgelijke toetreding. Deze text luidt als volgt: artikel 14: „Niets in deze overeenkomst verzet zich er tegen dat België en Nederland toetreden tot internationale veelzijdige accoorden betreffende de stabilisatie der wisselkoersen. Zij verbinden er zich toe, dit slechts gezamenlijk te doen.

Andererzijds zullen derde landen tot deze overeenkomst, mits toestemming van de Belgische en Nederlandse Regeringen, kunnen toetreden".

Wat meer is, en dat heb ik u vijf maanden geleden uiteengezet, voorzien het Keynes-plan en het White-plan zelf, als een zeer natuurlijke mogelijkheid, de toetreding van een reeds bestaande groep tot een internationale financiële of economische overeenkomst. Mijn Nederlandse collega en ik zelf hebben buitendien de gelegenheid gehad om aan Lord Keynes en Harvey White meer dan eens te zeggen hoezeer onze beide landen het sluiten van zulk een internationale overeenkomst bevorderen. Wij nemen daaromtrent dus beslist stelling.

Waarom dan hebben wij de Nederlands-Belgische overeenkomst gesloten, in plaats van te wachten tot dat dit grote internationale accoord is tot stand gebracht?

Doodeenvoudig om geen enkele gelegenheid te laten voorbijgaan. Doodeenvoudig omdat onze beide Regeringen gereed en in staat waren om ze te sluiten, terwijl de meer uitgebreide internationale overeenkomsten nog in het stadium van de discussie verkeren.

Is dit een bewijs van pessimisme? In het geheel niet. Het is eenvoudig realisme.

Vergeet niet dat wij, voor een eigenlijk heel eenvoudiger overeenkomst, zoals het Nederlands-Belgisch financieel accoord, maandenlang hebben moeten werken en onderhandelen, en zulks ondanks de goede wil die aan weerszijden bestond. Waarom? Omdat deze zaken uiteraard delicaat zijn, omdat elk woord moet gewogen worden, omdat er aanzienlijke belangen op het spel staan. Om dezelfde redenen is het ontwerp van een Nederlands-Belgisch economisch accoord op dit ogenblik nog steeds in een stadium van voorbereiding, alhoewel wij reeds ver gevorderd zijn en, ik herhaal het, alhoewel beide Regeringen wensen dit accoord tot stand te zien komen.

Gij zult dan ook inzien dat een meer algemene overeenkomst, die tien of twintig maal meer landen zou omvatten, normaal gezien meer tijd vergt om tot stand te komen en dat een om het even welk gedeeltelijk accoord ondertussen welkom is. Zulk een accoord toont de weg aan. Ons accoord is er thans één tussen twee landen. Het kan worden uitgebreid, en wij wensen ten zeerste dat die uitbreiding geschiedde. Morgen kan het er één worden onder drie, vier landen. En hoe ruimer het wordt, hoe gemakkelijker het naar een nog veelzijdiger overeenkomst leidt.

* * *

En nu, moge ik besluiten met een vergelijking.

Ik heb u voor de eerste keer toegesproken van uit New York, op Oudejaarsavond. Een maand geleden ben ik naar Londen teruggekomen, in een bommenwerper. Dat was mijn zesde overtocht sinds het begin van de oorlog.

De eerste maal was de burgerlijke passagier een nagenoeg onbekend wezen. Ik heb zestien uur lang op een kist gezeten en alleen een veldfles met whisky schonk me wat warmte. Een vooruitziende vriend had ze ondanks mijn weigering, op het laatste ogenblik in mijn zak gestopt, en ze kwam mij zo goed te pas, dat ze bij de aankomst was geledigd. Maar, goede hemel, wat een koude heb ik ondanks alles geleden; Tijdens mijn tweede reis beschikte ik over een zitplaats en ook over twee met bont bezette kledingstukken, die ik het een boven het andere moest aantrekken. Dat was al beter. Maar modern comfort was het nog niet. En tenslote kreeg ik tijdens mijn verdere reizen een verstelbare leunstoel, die zich heel goed tot lezen en tot slapen leende, — in een vliegtuig dat verwarmd en verlicht was als een salon.

Welnu, zo gaat het altijd in het leven, en vooral in deze oorlog: er moet met iets begonnen worden als alles van de beginne af niet gesmeerd loopt, dan wordt er achteraf geperfectionneerd. Gij hebt zeker toch niet gedacht — wij in elk geval niet — dat deze oorlog maar een parenthesis zal geweest zijn en dat wij België zullen terugvinden, juist zoals het was op 9 Mei 1940! Alvast niet! In de eerste plaats zal het al anders wezen omdat zekere vertrouwde figuren verdwenen zijn, die op het ogenblik der ineenstorting, een rustige schuilplaats gezocht hebben in een neutraal land, om zich daar voorzichtig aan hun dierbare studiën te wijden.

Vervolgens, omdat in de gemeenschappelijke smeltkroes van het leed, van de opstand, van de weldoende haat, van de dorst naar gerechtigheid, een ideaal werd gesmeed aan welks verwezenlijking eenieder naar zijn beste vermogen zal moeten medewerken. In hoeveel tijd en in hoeveel etappes zal dit ideaal kunnen verwezenlijkt worden? Niemand zou dit reeds vandaag kunnen zeggen. Ook in dit opzicht zijn wij realisten, en net volstaat niet over een nieuwe wereld te spreken om haar als bij toverslag, onder welke omstandigheden ook, te zien tot stand komen; maar wij moeten haar volstrekt willen en wij moeten met haar ophouw een aanvang maken. Het heeft weinig belang of wij vandaag slechts een schamele steen van het gebouw leggen. Morgen zal men er grotere zien aanbrengen: Doch de kleine stenen zijn niet te versmaden verre van daar; naast hun werkelijke waarde hebben zij immers ook een symbolische waarde omdat zij een voorbeeld en een begin zijn.

En daarom vooral zijn wij reeds nu van wal gestoken: wij hebben noch de tijd noch het recht langer te wachten.

LA LATA HERMETICA GARANTIZA QUE EL HORNEO SALDRA PERFECTO

DAVIS BAKING POWDER

— EN TODAS LAS TIENDAS DE VIVERES

CANADA BESTRIJDT DE HOEST.

Dit nieuwe middel begint oogenblikkelijk te werken.

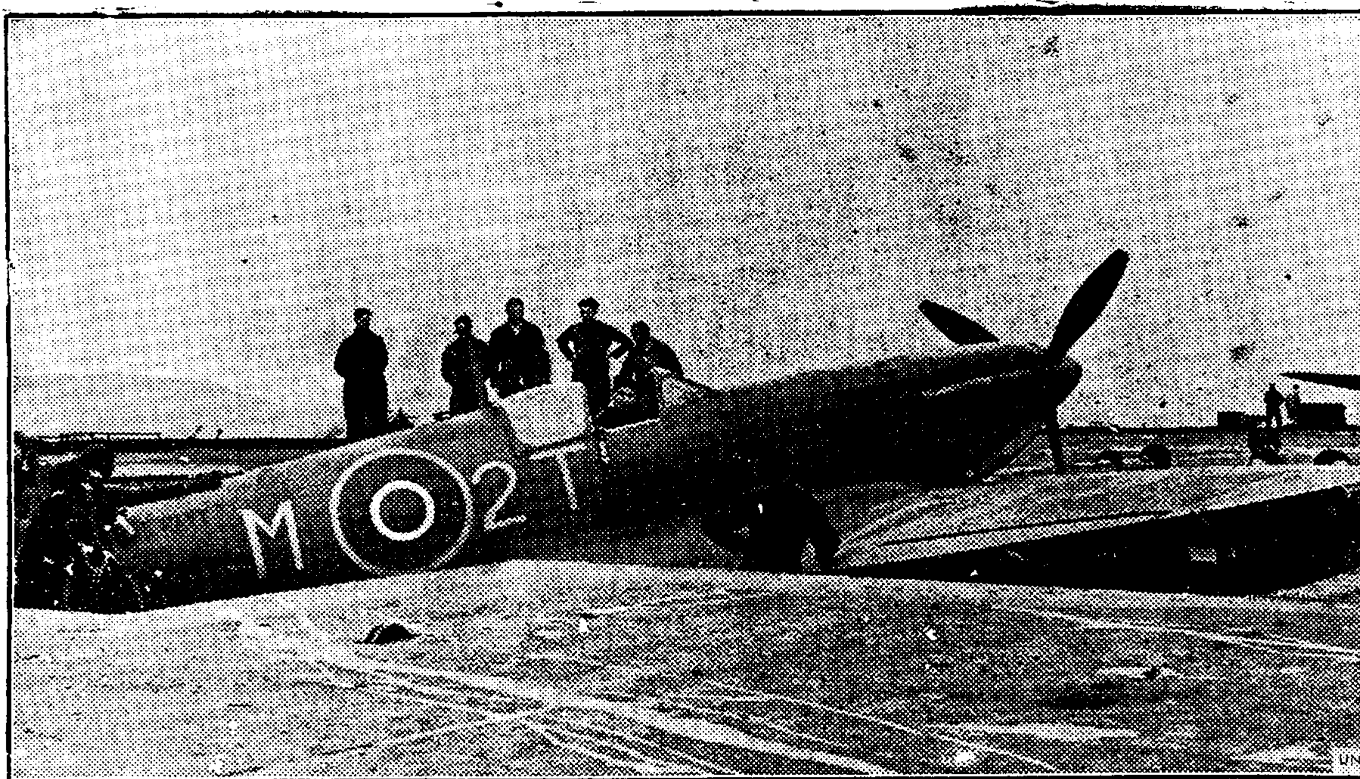
Het meest verkochte hoestmiddel in Canada is CANADIOL DE BUCKLEY, bereid met de olie van een zeldzame Canadeesche pijnboom (door een geheim proces). Bucley is geheel verschillend van alles wat U tot nu toe hebt gebruikt. Koopt heden nog een fleschje, neemt een theelepel vol, houdt het eventjes op de tong en slikt het langzaam door; direct voelt U zijn krachtige en heilzame werking in Uw keel, hoofd en luchtpijpen. De hoest verdwijnt, de verstopte luchtwegen worden gezuiverd zoodat de ademhaling vergemakkelijkt wordt. Nu zult U begrijpen waarom meer dan 10 millioen flesschen van de beroemde MIXATURA DE BUCKLEY hoestdrank verkocht zijn in het koude wintersche Canada. Al de vooraanstaande apothekers verkoopen deze schitterende Canadeesche ontdekking.

Benauwdheid door Asthma.

Binnen 7 minuten beteugeld. In 3 minuten begint dit nieuwe middel, MENDACO door het bloed te circuleeren en verlicht het hijgen, piepen en de benauwdheid veroorzaakt door Asthma en Bronchtis. Spoedig zult gij gemakkelijk en ruim ademhalen en slapen als een kind. MENDACO zal U verlichting brengen, het doet er niet toe hoe lang gij reeds lijdende zijt, want het lost het slijm op en verwijdert het. Dit slijm vergiftigt Uw lichaam, ondermijnt Uw energie, ruineert Uw gezondheid en doet U er afgeleefd en oud uitzien voor Uw tijd. Mendaco is zoo werkzaam, dat het U een vrije ruime ademhaling binnen 24 uur en genezing van Asthma en Bronchitis binnen 8 dagen garandeert, zoo niet dan krijgt ge Uw geld terug tegen inlevering van het leege pakje.

Vraagt heden nog Mendaco aan Uw apotheker.

De garantie beschermt U.



Een Spitfire van de Nederlandse marine-luchtmacht op het dek van een vliegdekschip voor de Engelse kust.

Liefde jegens onze vijanden.

In een der nummers van „Raak," het te Paramaribo verschijnende „Soldatenblad voor Suriname", komt onder bovenstaand opschrift het volgende voor:

Men hoort vaak in de laatste tijd het betoog, dat wij toch vooral de vijanden niet moeten haten.

Niet alleen particulieren, ook soms zelfs bladen in de Geallieerde landen betogen dat niet alle Duitsers en Japanners kunnen schuldig staan voor wat door enkele machthebbers is misdreven.

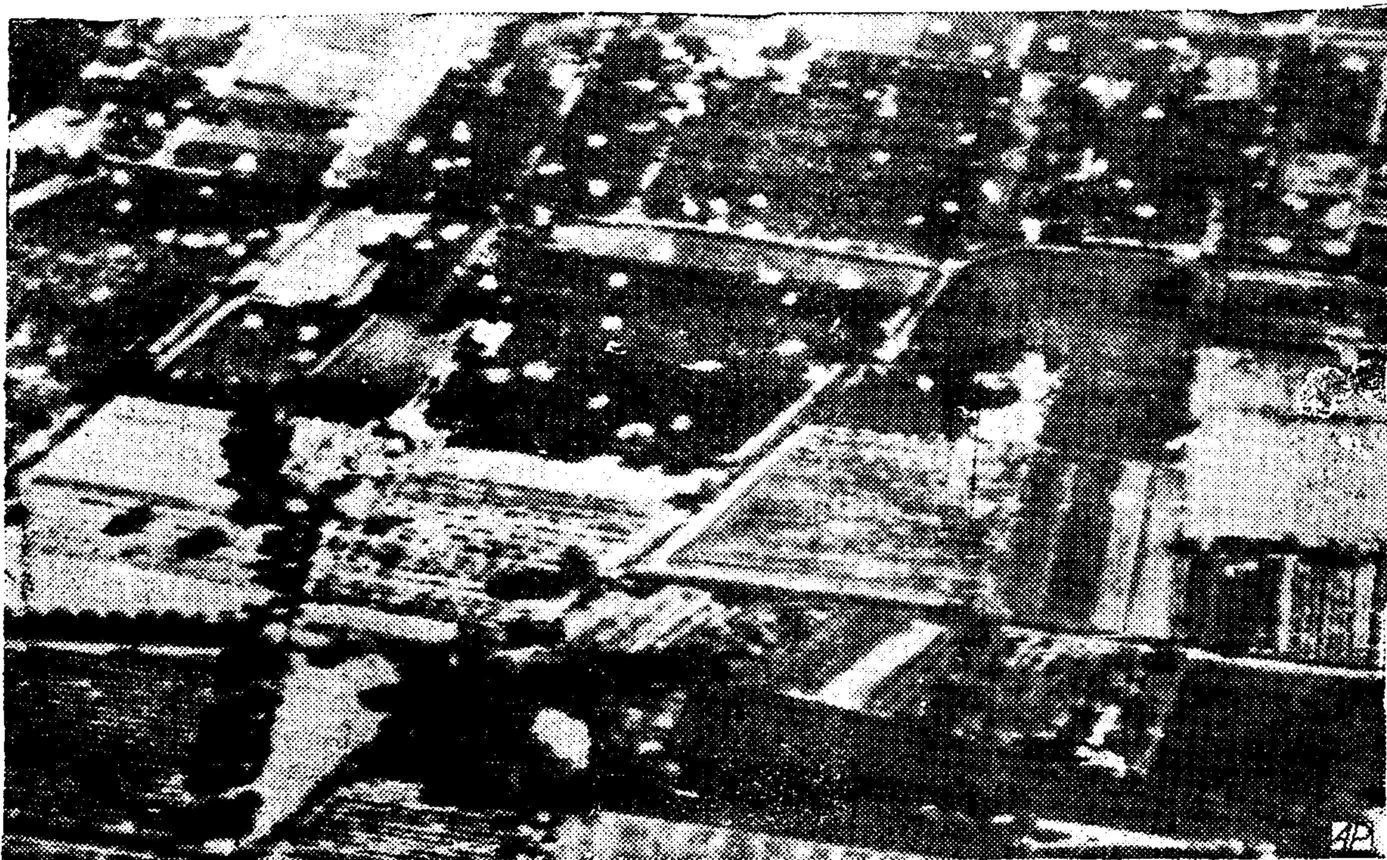
Deze liefdeprediking op grond van de hier weergegeven geheel onjuiste voorstelling der feiten, doet in de huidige verhoudingen wel biezonder pijnlijk aan. De personen, hier aan het woord, hebben kennelijk Rotterdam in Mei 1940 niet medegemaakt, zoals ik dat heb gedaan. Zij waren ook niet aanwezig in Februari 1941 te Amsterdam bij de relletjes aldaar en de daaropvolgende razzia's, zoals ik daarbij aanwezig was. Zij hebben evenmin de klopjacht naar gijzelaars, de gedwongen tewerkstelling van goede Nederlanders in het vijandelijke land en de daarbij gebruikte methoden persoonlijk beleefd, zoals ik die in 1942 heb medegemaakt. Zij hebben niet aan den lijve ondervonden wat Ds. Bosch in het concentratiekamp te Amersfoort heeft moeten verduren, alvorens hij eindelijk aldaar gestorven is: evenmin de folteringen van den Katholieken geestelijke uit de omgeving van Venlo. De angst en het leed van ruim 120.000 Joodse medeburgers en hun volkomen uitroeiïng zijn hun blijkbaar volkomen ongemerkt voorbijgegaan. Het vermoorden van de gehele bevolking van één der grootste Nederlandse gestichten voor zenuwzieken, inclusief het verplegend personeel, hebben zij niet ervaren. Dat de Nederlandse bevolking ondervoed wordt; het ziektecijfer voor T.B.C. en Rachitis angstwekkend is gestegen, de aan het woord zijnde liefdepredikers hebben er niets van vernomen; de door den vijand gestichte (lees gestolen) ziekenhuizen voor de jonge Nederlandse vrouwen, die als „Ehrenbraut" den vijand ten offer vielen, de voorstanders van het idee „Geen wraak tegen de vijanden" hebben er niet bij stil gestaan.

Wat in Nederlands Oost-Indië door de Japanners tegen ons is misdreven, zij prediken onverdroten hun „Geen wraak tegen de vijanden" en getuigen hierbij dan tegelijkertijd van een gemis aan werkelijkheidszin, dat voor een verantwoordelijk persoon zeker in deze oorlogstijden, een mentaliteit demonstreert, welke zeer bedenkelijk is, zo men het woord vijandigheid tegenover het eigen volk niet zou willen noemen.

Vast staat, dat de Nederlander, die deze ongelukkige mening voorstaat, nog niet gelukkig zou zijn, wanneer hij in het vaderland na de bevrijding teruggekeerd zijnde, zich op een dergelijke onnationale wijze zou hebben geuit als door mij gewraakt.

De gedachte, dat het slechts de leiders van het zg. Derde Rijk zijn, die de incarnatie van het slechte zijn en niet de individuele bewoners van dat land, is op zichzelf genomen ook reeds een verdraaiïng der historische feiten. Immers, een ieder, die op de hoogte is, weet, dat vóór 1933 de gehele Duitse bevolking in vrije wil op Hitler heeft gestemd en zodoende heeft mogelijk gemaakt, wat wij thans al te zeer beleven.

Ik moge besluiten met wat in Exodus Hoofdstuk 17 vers 14 geschreven staat omtrent Amalek, nl. dat zelfs de herinnering aan Amalek zal moeten worden uitgeroeid onder de Hemel. Dat dit spoedig, heel spoedig het geval moge zijn, dat bid ik onze gehele Nederlandse bevolking en het gehele gekwelde Europa en Azië van ganser harte toe.



De eerste Noordamerikaanse troepen, die in Zuid-Frankrijk landden, waren de valschermspringers. Men kan hen hier zien op de velden achter de Franse kust. De valschermen liggen uitgespreid op de grond.

MOOI INITIATIEF.

Op initiatief van Zijne Excellentie den Gouverneur is Maandag een commissie gevormd uit notabelen van Curaçao om tot een waardige viering te komen van de bevrijding van ons land en vooral van de terugkeer van Hare Majesteit de Koningin op vaderlandse bodem.

In de eerste plaats wordt verzocht algemeen te vlaggen, wanneer bekend is, dat een provinciale hoofdstad, Amsterdam of Rotterdam bevrijd is. Als het bericht bekend wordt, zullen de sirenen een halve minuut loeien, ingaande op een vol uur, tussen [illegible] uur 's morgens en 18 uur 's avonds. Na dit signaal zal door iedereen twee minuten stilte in acht worden genomen tot herdenking van de gevallenen en tot inkeer.

Na twee minuten loeien de sirenes opnieuw en dan zullen ook de schepen hiermede instemmen. Gedurende de twee minuten stilte zal er geen verkeer zijn en zal overal de arbeid stil worden gelegd. Als de Curom niet uitzendt, zal een kwartier na het signaal worden bekend gemaakt door de omroep welke hoofdstad bevrijd is. Het programma voor de viering van de terugkeer der Koningin in Nederland wordt nader bekend gemaakt.

De dag, dat Koningin Wilhelmina terugkeert naar Nederland, zal ook voor Curaçao een onvergetelijke dag moeten worden. Een commissie is door Zijne Excellentie den Gouverneur samengesteld om de organisatie van deze dag op zich te nemen. Besloten werd reeds, dat zo de terugkeer bekend is voor 14 uur 's namiddags diezelfde dag in de kerken van alle gezindten dankdiensten zullen plaats hebben. Wordt het bericht later bekend, dan zullen deze diensten de volgende dag plaats hebben. In ieder geval zullen de dankdiensten 's avonds worden gehouden.

Vliegtuigen zullen strooibiljetten uitwerpen om der bevolking kond te doen van het blijde nieuws. De volgende morgen zullen 's morgens om 7 uur alle klokken geluid worden. Herauten trekken door de stad en om 3 uur komen alle kinderen der scholen, ook de kleintjes samen op het Fortplein om een aubade te brengen. Om 8.45 uur volgt een militaire parade op Pietermaai, warana om 9.30 uur de Staten van Curaçao in plechtige zitting bijeenkomen.

Muziekcorpsen trekken die morgen door de stad. Om 16 uur 's middags heeft een grootse volksdemonstratie plaats in het Stadion, die gevolgd wordt door een „Oranjebal". Gedurende geheel de avond is er muziek in de stad en wordt op de openbare pleinen gedanst.

Hertha Pietersz
en
Jan Jacob Beaujon

hebben het genoegen aan hunne vrienden en kennissen hierbij bekend te maken, dat de voltrekking van hun voorgenomen huwelijk op den 6den dezer des namiddags om 7 uur zal plaats hebben.

Toekomstig adres: Hoogstraat 10a.

Willemstad, 3 September 1944.

„Het Wonder Meel"

EEN GEZOND VOLK IS EEN TEVREDEN VOLK
EEN KRACHTIG EN GEZOND VOLK DOOR STOY
SOY FLOUR (soyameel)

elken dag twee lepels, per 1 lbs pak fls. 0,37½
GEEL FOENCHIMEEL GEMENGD MET
SOYAMEEL per pond fl. 0,17½
per can „ 0,26

Zeer voedzaam, smakelijk en licht verteerbaar

VERKRIJGBAAR BIJ:

Vreugdenhils Levensmiddelenbedrijf

Ellis & Dania	Brionplein
W. Maat	Breedestraat (O)
M. van Wilpen	Roodeweg
J. Kirindongo	Witteweg
John Henderson & Co.	Rio Canario
John Henderson & Co.	Negropront
Perret Gentil	v. Engelen
Handelsvereeniging	Kralendijk Bonaire
W. F. Craane	Oranjestad—Aruba.

2—1

Vraagt naar onze

Koffie „CORONA" en „LEON"

Een mélange van de beste kwaliteiten koffie, afkomstig van West Indië en Zuid Amerika, hygienisch gebrand gemalen en verpakt. Sinds 22 jaren onafgebroken, op de Curaçaosche markt.

EMPRESA HOLLANDIA.
E. & G. Martijn.
ROODEWEG 17. — TELEFOON 2276.

Te Koop.

Viool met kist in uitstekende staat.
2 strijkstokken.
Pareraweg No. 20.

2—1

Het bestuur van het Dames Comité „IRENE" maakt hierbij bekend, dat, met ingang van 1 September, het kantoor boven „La Casa Amarilla" voorloopig alleen des morgens van 9.30 — 12 geopend zal zijn.

2—2

CINELANDIA
Hedenavond om 8 uur:
„De man achter het IJzeren Masker.

ROXY.
Hedenavond 7 uur.
„Passage to Marseilles."
Hedenavond om 9 uur.
„Secrets of a Co-ed."

WACHTDIENSTEN:

Dinsdag, 5 September 1944:
Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur Schaap, tel. 353.
Shipping & Supplies: tel. 458 en 551; na 23 uur Meinster, tel. 304.
Scheepvaart Afdeling: Hesper, tel. 606.